

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 24. Quibus fæminis cohabitare Clericos jura permittant.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

aut ea post terminum elapsum reassumant, clericali privilegia ipso jure amittunt. Et quidem, si conjugati sunt, utrumque privilegium, tam canonis, quam fori, quibus aliàs juxta *c. unic. de cler. conjug. in 6.* gaudent clerici, qui cum una eaque virgine contraxerunt. Si verò sunt clerici non conjugati, amittunt solum privilegium fori quò ad res proprias, in quibus aliàs gaudent hoc privilegio, ut *Gl. in cit. clem. v. in rebus.* Si verò hi clerici non conjugati exerceant talia incedentes omnino ut laici, seu in habitu laicali, eo ipso etiam quò ad personas excidunt privilegio clericali. ita statuitur *cit. clem. 1.* quæ dum dirigitur ad Diæcesanos, per illos intelliguntur non tantum Episcopi, qui jurisdictionem ordinariam exercent; sed etiam alii Prælati inferiores, qui in loco obtinent jurisdictionem quasi episcopalem, excluso Episcopo seu privativè ad Episcopum, non verò Prælati inferiores, qui concurrunt quidem in jurisdictionis episcopalis exercitio, non tamen excluso Episcopo. *Pirh. h. t. num. 32.* cum *Abb. in cit. clem. 1.* Item dum dicitur, clericos non conjugatos excidere privilegio clericali etiam quò ad personas, intelligendum sit de utroque privilegio, tam fori, quam canonis; ita ut non tantum conveniri possint coram Magistratu sæculari, sed etiam, ut percutientes illos non incurrant excommunicationem. *Wiestner. h. t. n. 9.* citatis *Suar. de cens. d. 22. f. 1. à num. 24.* *Castrop. tr. 29. d. 3. p. 23. §. 1. à num. 8.* Porò has pœnas incurrere quoque clericos exemptos exercentes talia in loco non exempto; eò quòd tunc ratione delicti subjiciantur Diæcesano istius loci; secus, si exercent ea, in loco exempto à jurisdictione Diæcesani, ait *Pirh. l. c.* incurrere quoque eas ipso jure seu facto sine alia sententia declaratoria à clericis in Sacris constitutis astruit. *Wiestner. h. t. num. 60.* qui pro eo citat *Pirh. num. 32.* (ubi tamen is expressè non meminit clericorum in Sacris constitutorum) & *Castrop.* quem tamen rectè monere ait, ut Curia sæcularis in istiusmodi clericos, tanquam suæ jurisdictioni subiectos (intellige, à S. S. Canonibus) procedere valeat, opus esse sententia declaratoria incorrigibilitatis. Sentiant plures alii contrarium, nempe hos non incurrere etiam post trinam monitionem privationem privilegii fori quò ad personas, donec eò à Judice ecclesiastico per sententiam denudentur. *Arg. c. cum non ab homine. de judic. & pro hac sententia Wiestner. citat Suar. l. 4. defens. fidei. c. 17. num. 24. & Laym, l. 1. tr. 5. p. 2. c.*

5. num. 3. Qui tamen ibi loquitur tantum de mimis & exercentibus artem ignominiosam ludionum, de quibus paulò post. De cætero clericos post trinam monitionem pergentes exercere hujusmodi, & hinc privatos privilegio fori recuperare illud ipso facto, quo desistunt illa exercere, tradit *Pirh. num. 33. in fine cum Gl. in cit. clem. v. quamdiu.* Alii censent, ad recuperandum illud opus esse dispensatione Episcopi. Quin & ut alii, dispensatione ipsius Papæ, cum in pœnis ecclesiasticis, quæ tanquam veræ pœnæ jure communi infliguntur nemo Papæ inferior dispensare possit. *Laym. l. 1. tr. 5. p. 3. c. 4. num. 2. & 3.* Veraque videtur sententia posterior, requirens ad hoc dispensationem Papæ, dum exercitia sunt ejusmodi, quæ simul infamiam irrogant.

Quæst. 23. Quam pœnam incurrant clerici ludiones, exercentes ludos inhonestos & artem jocolatoriam, mimicam seu histrionicam, & facientes se buffones?

R Esp. Exercentes hujusmodi per annum continuum publicè, ipso jure omni privilegio, etiam canonis, privati existunt. Quin & ante annum elapsum hanc privationem incurrunt, dum intra eundem ter moniti ab Episcopo (vel, ut *Pirh.* à Superiore suo) non respicientes pergunt illa exercere, pro ut statuitur *c. unico h. t. in 6. Delb. p. 1. c. 2. dn. 4. f. 3. num. 50.* *Laym. l. c. num. 3.* *Pirh. h. t. num. 30.* *Reiffent. num. 143.* Quam constitutionem aliqui intelligunt de solis clericis in minoribus constitutis, & non de initiatis Sacris, quos volunt non exinde privari privilegiis clericilibus, præsertim canonis ante Judicis ecclesiastici sententiam seu degradationem, pro qua sententia *Laym.* citat *Lupum Jo. Monach. Suar. Contrarium tamen, sive extendere se illam etiam ad omnes indistinctè clericos, adeoque etiam ad constitutos in Sacris tenent Franc. cum Gl. fin. in cit. c. unicam. Laym. cit. num. 3. Delb. l. c. remittentes ad Molin. de Just. d. 49. & 54. item Pirh. l. c. qui tamen addit, ad executionem hujus pœnæ requiri sententiam declaratoriam Judicis, pro quo citat *Suar. de cens. d. 30. f. 2. num. 7.* Videturque hæc sententia posterior probabilior; eò quòd istiusmodi jocolatores sint ipso jure infames juxta *l. 2. ff. de his, qui not. infam. junctâ Gl. v. desint.**

TITULUS II.

De

Cohabitatione Clericorum & Mulierum.

Quæst. 24. Quibus feminis cohabitare clericos jura permittant?

R Esp. Concessum est à jure clericis (quo nomine hic potissimum veniunt initiati ordinibus sacris) cohabitare, hoc est, in una domo sub eodem tecto commorari & conversari unà cum feminis non suspen-

ctis, puta, rei domesticæ curandæ gratiâ, vel ob aliud motivum honestum. Quales imprimis sunt, in quibus naturale fœdus (hoc est, propinquior sanguinis conjunctio) nihil sævi (hoc est, carnalis & incestuosi) criminis permittit suspicari, ut dicitur *c. à nobis h. t.* pro ut sunt matres, aviæ, materteræ, amitæ, forores, sororum fratrumque filix, *c. cum omnibus, dist. 81. c. inter-*

c. interdixit. dist. 32. Permittitur quoque. *can. cum omnibus* illis cohabitare mulieribus, quæ sunt de personarum istarum languine junctarum familia, puta, earum ancillis; pedissequis, uti etiam uxoris filiorum, quos illi acceperunt parentibus jam ordinatis, pro ut *Gl. in cit. c. cum omnibus. v. idoneas. Pirh. h. t. num. 1. Reiffenst. num. 8.* Quin & præter personas nominatim expressas in SS. Canonibus, quibuscumque habitare permissum clericis, veniunt & aliæ externæ, de quibus prudens suspicio turpis commercii haberi nequit juxta *cit. c. cum omnibus.* Dum ibi dicitur: *etiam eas personas, quæ fugiunt suspiciones:* V. g. quia proverte ætatis, probata virtutis & pietatis. De cætero, quod dictum de mulieribus sanguine conjunctis, intelligendum etiam de iis, etsi juvenculæ sint; cum ex hoc solo dici non debeant suspectæ, sicut ex eo ipso personæ extraneæ suspectæ esse solent. *Pirh. h. t. num. 3.* Extendendum tamen non est ad affines, etiam in primo & secundo gradu affinitatis; cum SS. Canones excipientes à prohibita per illos cohabitatione sanguine junctas, non excipient affines, inter quas, utpote non nisi mediaticibus consanguineis conjunctas, non est ista arcta & immediata conjunctio, quæ est inter consanguineos, removens ab iis suspensionem commercii carnalis. *Pirh. num. 4.* Qui tamen etiam excipientes cenlet novercam, mirum, uxorem fratris defuncti, quin & affinem in secundo gradu, dum ea clericis, vel is illi reverentiam debet. V. g. uxori patris sui defuncti. Denique, quod dictum de sacerdotibus & clericis aliis, idem dicendum de Episcopis, nimirum quod cohabitare possint mulieribus, sanguine junctis in primo & secundo gradu earumque ancillis & pedissequis. *Abb. in c. 1. h. t. Pirh. num. 5.* contra *Gl. in c. legitur. dist. 81. v. mea.* dicentem, Episcopum ne quidem matrem aut sororem secum habere posse juxta *Auth. Episcopo. C. de Episc. & cler.* quod ipsum, nimirum, ut Episcopus similisve Prælati sæcularis illas extra palatium in alia domo separata habeat & alar, *Pirh. & alii* censent honestius magisque consultum, idque vel maxime propter sacerdotes alios cum Episcopo commorantes.

Quæst. 25. Quibus mulieribus cohabitare jura prohibeant clericis?

R Esp. De jure communi prohibetur clericis cohabitare mulieribus quibuscumque, de quibus esse potest rationabilis suspicio & periculum criminis. Idque, etsi aliàs à S. S. Canonibus permissum illis cohabitare, sintque personæ conjunctissimæ, matres & sorores, multoque magis earum ancillis & sociis, ita statuitur. *c. 1. h. t. Barbol. ibid. num. 3. Pirh. h. t. num. 3.* quod *cap. proinde* non contrariatur. *cit. c. cum omnibus;* Cum hoc loquatur de feminis nullatenus suspectis, qualiter ordinariè & plerumque non sunt personæ illæ sanguine conjunctissimæ; illud verò de personis quibuscumque, dum sunt suspectæ, quales quandoque etiam esse possunt personæ illæ conjunctissimæ; cum, ut dicitur. *cit. c. 1. infligante Diabolo & in iis scelus perpetratum reperitur.* uti & illud re ipsa, antequam hic canon condederetur, perpetratum occasio fuit condendi illum, & exprimendi etiam matrem, sororem, amitam. *Barbol. Pirh. LL. cit.* Porrò clericum cohabitantem

mulieri de qua esse posset rationabilis suspicio, etiam si sit consanguinea, peccare mortaliter, censet *Barbol. in c. à nobis. h. t. num. 2.* cum *Nav. in man. c. 25. n. 109. & Comit. resp. mor. l. 1. q. 92. à princ.* quos citat. Cujus ratio esse potest, quod eo ipso, quod talis clericus præbeat occasionem suspicandi rationabiliter de se ipsum crimen, præbeat grave scandalum. Unde, ut ait *Barbol.* non sufficit illud è trivio: sufficit mihi mea conscientia, non curo, quod de me loquantur homines &c. si homines prudentes, præbita sibi ad hoc sufficiente causâ sic loquantur; cum juxta *Apost. 2. ad Cor. 8. v. 21. oporteat provide bona, non tantum coram Deo, sed & coram hominibus, ne nomen Domini blasphemetur.*

Quæst. 26. Quænam, etiam independenter à cohabitatione, prohibeantur clericis conversatio cum mulieribus?

R Esp. Non tantum prohibentur clerici à domibus suis suspectas remove mulieres, etiam aliunde accedentes; sed & eas in domibus propriis earum frequentare, aut etiam ubi vis locorum familiariter cum iis conversari. *Can. clericus solus. c. in omnibus. c. clerici vel continentes. dist. 81.* Quin & hæc ipsa intelligenda de mulieribus aliàs non suspectis; dum vel ipsa familiarior cum iis conversatio, crebriorque ad eas citra necessitatem accessus, & vel maxime productior solius cum sola in tenebris aut locis occultis confabulatio istiusmodi carnalis affectus & commercii suspensionem rationabilem & vehementem generet. Sic quoque prohibita est clericis conversatio cum muliere suspecta, quæ sit per nuncium & literas secretas, comprehenditurque illis verbis *c. si quisquam. h. t. & aliquo modo conversari. Barbol. ibid. num. 3.* remittens ad *Mench. de præsump. l. 5. præsump. 41. num. 10. & Carol. de Grass. de effectib. cler. eff. 26. num. 5.* Extenditur etiam hæc prohibitio ad nimiam familiaritatem domesticarum juxta *can. quorundam. dist. 34.* Estque ratio hujus prohibitionis, quod ex tali clericorum cum feminis conversatione scandalizetur populus, vilescat status clericalis dignitas, vituperetur eorum ministerium contra monitum *Apostoli 2. ad Cor. 6. & juxta illud S. Bernardi sum. 2. de resurr. dom. prope finem: quotidianis experimentis didicimus, cujus vita despicitur, restat, ut prædicatio contemnatur &c.* ac insuper lapsus carnalis periculum. De vitanda hac clericorum cura mulieribus conversatione eleganter & acriter pro more suo scribens videatur *D. Hieronymus*, pro ut refertur, *in can. hospitium. dist. 81. in Epist. ad Nepotian. & Epist. 11. ad Ageruchiam. c. 5. in Epist. ad Rustic. monach. c. 2. & Epist. 22. ad Eustoch. c. 2.* quos textus recitat *Barbol. ad cit. c. à nobis. num. 3.*

Quæst. 27. Quæ sint pænæ clericorum cohabitantium cum mulieribus suspectis, aut aliàs familiaribus cum illis conversantium?

R Esp. Fuerunt illæ jure veteri permultæ, non tamen in iis infligendis semper idem ordo servatus. Sic